

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปราณบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

School Administrators According to the Sufficiency Economy Philosophy of School
Administrators in Pranburi District Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service
Area Office 2

ภูมินันท์ คำนันะ

Phuminat Khamnim

โรงเรียนวัดนาห้วย (แสงกล้าประชาสรรค์), สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

Watnahuayschool, Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2

E-mail: Poominutkuru@gmail.com

Received September 15, 2023; Revised September 18, 2023; Accepted September 27, 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปราณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 (2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปราณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยจำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาของอำเภอปราณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวน 123 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปราณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทีและวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปราณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปราณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เพศต่างกัน การบริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า การบริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และขนาดสถานศึกษาต่างกัน การบริหารสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ: การบริหาร; การบริหารสถานศึกษา; หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

This research has the following objectives: (1) to study the level of school administration according to the Sufficiency Economy Philosophy of school administrators in Pranburi District; under the Office of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 2 (2) to compare school administration according to the Sufficiency Economy Philosophy. of school administrators in Pranburi District Under the Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office, Region 2. 2 by gender work experience and school size The sample used in this research were teachers in educational institutions in Pranburi District. under the Office of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 2, totaling 123 people. The research tool was a questionnaire on school administration according to the sufficiency economy philosophy. of school administrators in Pranburi District It was under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. t-value and analysis of variance.

The result of the research was found that (1) school administration according to the sufficiency economy philosophy of school administrators in Pranburi District Under the Office of Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area 2, the overall picture was at a high level. Under Prachuap Khiri Khan Primary Educational Service Area Office 2. different sexes; educational institution administration as a whole and in each aspect no difference at the statistical significance level of .05 classified by work experience, it was found that overall and individual educational institute administrations were different at the statistical significance level of 0.05 and the educational institute sizes were different. school administration In general, they are different. at the statistical significance level of 0.05

Keywords: Administration; School administration; Sufficiency Economy Philosophy

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายขยายผลสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556) เพื่อให้ผู้บริหารองค์กร ครู ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรด้านการศึกษา และนักเรียน นักศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำหลักคิดหลักปฏิบัติมา บูรณาการในการบริหารจัดการการเรียนการสอนตลอดจนการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมี

หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกันรับผิดชอบในการนำรูปแบบการจัดการศึกษามาเป็นพื้นฐาน ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่วิถีชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนเพื่อให้สามารถพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้ตามแนวพระราชดำริ และนโยบายรัฐบาลรวมทั้งเป็นการผลักดันให้ประเทศชาติ พัฒนาต่อไปอย่างเต็มศักยภาพ

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถือได้ว่าเป็นองค์กรส่วนหนึ่งของภาครัฐที่ทำหน้าที่ด้านจัดการศึกษาและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน การจัดการศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้ดีและมีคุณภาพนั้น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะมีผู้บริหารที่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา เข้าใจบทบาทหน้าที่อย่างถ่องแท้และลงไปปฏิบัติอย่างจริงจังต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงถือได้ว่าเป็นผู้ที่มียุทธศาสตร์ที่สำคัญในการนำนโยบายสู่สถานศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษา ได้มีส่วนร่วมนำแนวคิดทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและดำเนินชีวิตประจำวัน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถเริ่มต้นและปลูกฝังได้ โดยผ่านการทำกิจกรรมต่างๆในโรงเรียน โดยสามารถทำได้ทั้งการเรียนรู้ในห้องเรียนและการเรียนรู้นอกห้องเรียน

สถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ได้มีนโยบายการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในทุกระดับ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรด้านการศึกษาและนักเรียน มาบูรณาการในการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามกรอบการประเมิน 4 ด้าน คือ 1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2. ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน 3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ สถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยจำแนกตามเพศ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความหมายของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

อาธิป ปัญญาประเสริฐ (2563, น. 2) กล่าวไว้ว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหนึ่งในแนวทางที่

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำรงชีวิตและ ปฏิบัติตนของประชาชนในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับประเทศ ทั้งในการพัฒนาและบริหารให้สามารถดำเนินการให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งพระองค์ ทรงเน้นย้ำแนวทางการพัฒนาบนหลักแนวคิดการพึ่งตนเอง

สมรภูมิ อ่อนอ่อน (2558, น. 198)หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพอประกอบด้วย 3 ห่วง ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี และ 2 เงื่อนไข ได้แก่ ความรู้และคุณธรรม สรุปได้ดังนี้ 1) ความพอประมาณหมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อย และ ไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

2) ความมีเหตุผลหมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจาก เหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ 3) ความมีภูมิคุ้มกันที่ดี หมายถึง การเตรียมตัว พร้อมรับผลกระทบการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้และไกล 4) เงื่อนไขความรู้ หมายถึงความรอบรู้เกี่ยวกับ วิชาการต่างๆที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้านความรอบคอบที่จะนำความรู้ เหล่านั้น มาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ 5) เงื่อนไขคุณธรรม หมายถึงมีความตระหนักในคุณธรรมมีความซื่อสัตย์สุจริตมีความอดทนมีความเพียรใช้สติปัญญา ในการดำเนินชีวิตไม่โลภและไม่ตระหนี่

สมพร เทพสิทธิ์ (2550, น. 15-26) ได้กล่าวถึงปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนว พระราชดำริ ประกอบด้วยหลักการ หลักวิชา และหลักธรรมหลายประการ 1) เป็นปรัชญาแนวการดำรง อยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ 2) เป็นปรัชญาในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง 3) จะช่วยพัฒนาเศรษฐกิจให้ก้าวทันโลกยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วกว้างขวางทั้งด้าน วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี 4) ความพอเพียง หมายถึง ความ พอประมาณ ความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมี ผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน 5) จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความ รอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุก ขั้นตอน 6) จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของ รัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริตและให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วย ความอดทน ความเพียร มีสติปัญญาและความรอบคอบ

จากที่กล่าวมาในข้างต้นสามารถสรุปความหมายหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้ว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหนึ่งในแนวทางที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำรงชีวิตให้แก่ประชาชน โดยเน้นย้ำแนวทางการพัฒนาบนหลักแนวคิดการพึ่งตนเอง ซึ่งหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพอประกอบด้วย 3 ห่วง ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี และ 2 เงื่อนไข ได้แก่ ความรู้และคุณธรรม

การบริหารสถานศึกษา

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

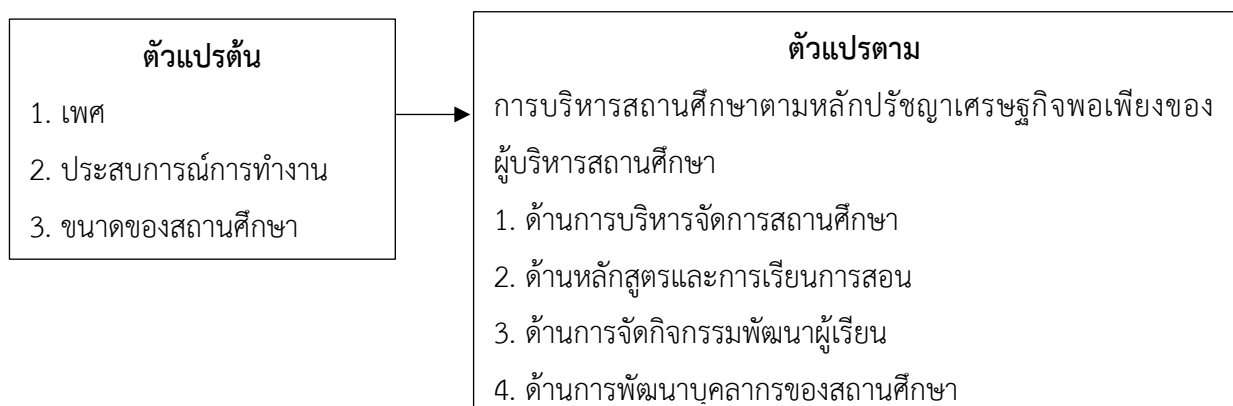
ปรัชญา เวสารัชช์ (2554, น. 39) กล่าวว่า ความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาเป็นการจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการมีรูปแบบ ขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของผลผลิตทางการศึกษา ความเจริญก้าวหน้าของสังคมและประเทศชาติ

วันวิสา ยังช่วย (2556 , เว็บไซท์) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา มีส่วนช่วยในการประสานงานให้บุคคลต่างในสถานศึกษา ปฏิบัติงานร่วมมือกัน ให้เป็นไปด้วยดีตลอดจนทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษาดำเนินงานได้อย่างมีคุณภาพและตรงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2557 , น 9) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา มีความสำคัญมากเพราะการศึกษาของเยาวชนจะทำให้ประเทศเจริญรุ่งเรือง หรือจะทำให้คนในประเทศแข่งขันกับคนในประเทศอื่นๆ ได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา หรืออีกนัยหนึ่งก็คือขึ้นอยู่กับผู้บริหารการศึกษาของบ้านเมืองนั่นเอง หากประเทศใดได้นักบริหารการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจงานด้านการศึกษา และผลกระทบของการศึกษาต่อความก้าวหน้าของประชาชนและประเทศชาติแล้ว ประเทศนั้นก็จะมีความรุ่งเรืองในทุกๆทางในทางตรงกันข้าม หากประเทศใดไม่มีนักบริหารการศึกษาที่เก่ง และทำงานโดยกำหนดเอาความก้าวหน้าและความรุ่งเรืองของประเทศชาติเป็นธงชัยแล้ว ก็ยากที่ประเทศนั้นจะรุ่งเรืองได้

จากที่กล่าวมาในข้างต้นสามารถสรุปความหมายของการบริหารสถานศึกษา ได้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา คือ การจัดการที่มีระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ ตลอดจนทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทางด้านการศึกษาดำเนินงานได้อย่างมีคุณภาพและตรงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ก็จะส่งผลต่อการศึกษาของเยาวชน หรือประชาชนในประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรือง สามารถแข่งขันกับคนในประเทศอื่นๆ ได้

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. เพศแตกต่างกัน การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 แตกต่างกัน
2. ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 แตกต่างกัน
3. ขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 แตกต่างกัน

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร คือ ครูผู้สอนในโรงเรียน ที่อยู่ในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวน 230 คน (ที่มา : ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2, ณ วันที่ 8 กันยายน 2565) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียน ที่อยู่ในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวน 123 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำนวน 4 ด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์หาความถี่และค่าร้อยละ
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ใช้การวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ที่จำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา โดยการทดสอบค่าสถิติที (t-test) สำหรับการทดสอบค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่มและวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One- way ANOVA) สำหรับการทดสอบค่าเฉลี่ย

ของประชากรที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบความแตกต่างจะต้องทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของ
LSD (Least Significance Difference)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา
ในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่า ครูที่ปฏิบัติ
หน้าที่สายการสอนในอำเภอปรางบุรี มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อมีการพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า การบริหารสถานศึกษา
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมี
ค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการเรียน
การสอน ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหาร
สถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยจำแนก
ตามเพศ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหาร
สถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยจำแนก
ตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

4. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหาร
สถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 โดยจำแนก
ตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปรางบุรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่า ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สายการสอนใน
อำเภอปรางบุรี มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อมีการพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงมาบริหารสถานศึกษาและสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยกำหนดเป็นนโยบายให้สถานศึกษา
นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและ
การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล นำไปสู่การ
ดำเนินชีวิต บนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้ผู้เรียน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มี
การดำเนินชีวิตเป็นไปตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ เครือเหลา
(2561, น.78) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยา

ลงกรณ์พิทยาคม พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย 4 ด้านดังนี้ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปราณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามเพศในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากสังคมไทยในปัจจุบัน ให้ความเท่าเทียมกันในเรื่องเพศภาวะแบบเสมอภาค ซึ่งแนวคิดที่ยอมรับว่าหญิงชายนั้นมีความเท่าเทียมกันและบทบาทของหญิงชายนั้นไม่มีความแตกต่างกัน บทบาทของหญิงชายไม่มีลักษณะตายตัวสามารถปรับเปลี่ยนได้ จึงส่งผลให้บุคคลทั้งผู้หญิง ผู้ชาย และกลุ่มบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศเข้าถึงและได้รับสิทธิ หน้าที่ และโอกาส ตามหลักการสิทธิมนุษยชนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่ถูกเลือกปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลที่ทำให้เพศต่างกันสามารถมีความคิดเห็นคล้ายๆกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิชามญฺฐ์ แซ่จั้น (2561, น.43) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

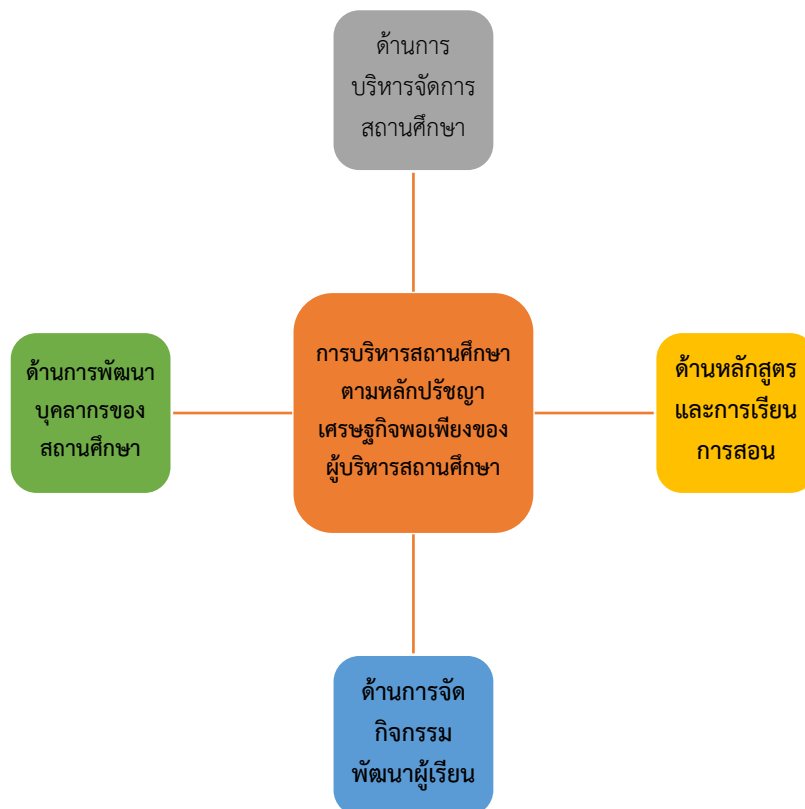
3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปราณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งนี้เป็นเพราะว่าข้าราชการครูมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันในการทำงานข้าราชการครูที่ทำงานมานานจะมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า เพราะมีการอบรมพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จึงมีมุมมองหรือความคิดเห็นที่แตกต่างนำไปสู่การดำเนินงานให้เกิดประสิทธิผลร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จารุรัตน์ ปลื้มชัย (2561, น. 283) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ได้แก่ ประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี ประสบการณ์ 5-10 ปี ประสบการณ์มากกว่า 10 ปี โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอปราณบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีสภาพบริบทที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีจำนวนบุคลากรน้อย ทำให้ผู้บริหารสามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้าง นโยบายทางการศึกษาได้คล่องตัว ไม่มีความซับซ้อน ประกอบกับสถานศึกษาขนาดเล็กมักตั้งอยู่บนพื้นที่ชนบทใกล้ชิดกับสิ่งแวดล้อมมากกว่า สถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่สามารถประยุกต์ใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับการจัด

การศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ระพีพรรณ คณา
ฤทธิ์ (2554, น. 76-77) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ขนาดของโรงเรียนต่างกันมีการบริหาร
สถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

1. ควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนเข้ารับการอบรมสัมมนา ศึกษางานด้านการบริหาร
สถานศึกษาและด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ย
น้อยที่สุด เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

ภาพที่ 2 การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. ควรมีการศึกษาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนที่เป็นโรงเรียน
นำร่องหรือโรงเรียนต้นแบบ

เอกสารอ้างอิง

ครรชิต มัลลียงศ์. (2557). เทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. เข้าถึงได้จาก

www.drkanchit.com/general_articles/articles/general_24.html, 5 ธันวาคม 2565.

จารุรัตน์ ปลื้มชัย. (2561). การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัด
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 7(25), หน้า 283-292.

ปรัชญา เวราวัชร. (2554). หลักการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.

พิชามญญ์ แซ่จัน. (2561). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวน
ดุสิต. มหาวิทยาลัยสวนดุสิต. 14(2), หน้า 33-50.

พินิจ เครือเหลา. (2561). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนพิทยาลงกรณ์
พิทยาคม ภาควิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2561.
วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. 10(1), หน้า 268-282.

ระพีพรรณ คณาฤทธิ. (2554). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

วันวิสา ยังช่วย. (2556). หลักการบริหารการศึกษา. เข้าถึงได้จาก:

<https://www.gotoknow.org/posts/349868>, 8 ธันวาคม 2565.

สมรภูมิ อ่อนอุณ. (2557). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียน
มัธยมศึกษาในจังหวัดตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.

สมพร เทพลีธา. (2550). การดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนและแนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียง ปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงในบริบทของศาสนาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สมชายการพิมพ์.

อาธิป ปัญญาประเสริฐ. (2563). การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการปฏิบัติงานของบุคลากร
กรณีศึกษากรมศุลกากร. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.